

KORONAWIRUS

ogłoszenie stanu wyjątkowego na Węgrzech wpływ na węgierskie prawo pracy

Wprowadzony na Węgrzech z dniem 18 marca 2020 roku stan wyjątkowy będzie miał znaczący wpływ na życie codzienne, jak również na realia gospodarcze. Restrykcyjne środki ostrożności, podjęte w celu ochrony życia i zdrowia ludzkiego oraz powstrzymania rozprzestrzeniania się koronawirusa, dotyczą w szczególności: stosunku pracy, zatrudnienia i pracodawców.

Węgierski rząd w dekrete nr 47/2020 z dnia 18 marca 2020 roku wprowadził, w celu złagodzenia trudności związanych z prawem pracy, następujące środki:

1. Pracodawcy z branży turystycznej, gastronomicznej, rozrywkowej, artystycznej, filmowej, organizacji imprez i usług sportowych są zwolnieni od zobowiązań publicznych związanych z zatrudnieniem za miesiące: marzec, kwiecień, maj i czerwiec 2020 roku.

2. Pracownicy zatrudnieni w tych branżach również są zwolnieni z obowiązku płacenia świadczeń dodatkowych związanych z wynagrodzeniem, z wyjątkiem składek z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego, które nie mogą wynosić więcej niż 7 710 HUF miesięcznie (ok. 98 zł).

3. Osoby zobowiązane do odprowadzania składek na rozwój turystyki są z nich zwolnione w okresie od 1 marca do 30 czerwca 2020 roku.

4. Mali podatnicy, którzy wybrali system stałych podatków (KATA) i którzy zajmują się przewozami pasażerskimi, np. taksówkarze, są zwolnieni ze wszystkich zobowiązań podatkowych wynikających z ustawy o stałych podatnikach i małych przedsiębiorstwach (ustawa KATA) za miesiące marzec, kwiecień, maj i czerwiec 2020 roku. W okresie od 1 marca do 30 czerwca 2020 roku zwolnieni są również z obowiązku odprowadzania składek na rozwój turystyki.

5. Zmiany w prawie pracy wpływają na węgierski Kodeks pracy w następujący sposób:

- Pracodawcy mają prawo do zmiany zgłoszonych już harmonogramów pracy przed zwykłym 96-godzinnym okresem poprzedzającym rozpoczęcie codziennej pracy pod warunkiem, że wystąpiła nieprzewidziana okoliczność, która ma wpływ na ich działalność i funkcjonowanie.

- Pracodawcy są uprawnieni do jednostronnego poinstruowania pracowników, aby wykonywali pracę z domu lub zdalnie.
- Pracodawcy są uprawnieni do podejmowania uzasadnionych i koniecznych działań w celu sprawdzenia stanu zdrowia pracownika.

Zmiany związane z węgierskim Kodeksem pracy będą obowiązywać przez 30 dni po zniesieniu stanu wyjątkowego i nie mogą zostać zastąpione przez żaden układ zbiorowy. Trzeba jednak podkreślić, że pracownik i pracodawca mogą odstąpić od przepisów węgierskiego Kodeksu pracy w indywidualnie wynegocjowanej umowie. Oznacza to, że strony, na podstawie wzajemnego porozumienia, mogą odstąpić od wprowadzanych dekretem zmian w zakresie prawa pracy, jednak takie rozwiązanie nie może być niekorzystne dla pracownika.

W opinii kancelarii Balázs & Kovátsits należy spodziewać się podjęcia przez rząd dalszych działań, a także wprowadzenia bardziej szczegółowych regulacji związanych z nadchodzącymi komplikacjami w warunkach gospodarczych oraz wzrostem zachorowań w wyniku zarażenia koronawirusem.

Należy podkreślić, że pracodawca nie może jednostronnie nakazać pracownikowi skorzystania z bezpłatnego urlopu. Urlop taki może być udzielony tylko na prośbę pracownika.

Co do zasady, pracodawca może nie wypłacić pracownikowi wynagrodzenia jedynie w przypadku, gdy z powodu niezależnych od niego okoliczności zewnętrznych, którym starał się zapobiec, nie może dopełnić swoich obowiązków w zakresie zatrudnienia. Miałoby to miejsce w przypadku, gdy pracodawca – mimo starań – nie może zapewnić pracownikom niezbędnych do wykonywania pracy materiałów (np. nie jest możliwe ich sprowadzenie z zagranicy ani pozyskanie ich z innego źródła), w związku z czym pracownicy nie mogą wykonywać pracy.

Obecna sytuacja gospodarcza, spowodowana wybuchem pandemii koronawirusa, może stanowić dla pracodawcy uzasadnioną podstawę do skorzystania z prawa do rozwiązania stosunku pracy z pracownikiem.

BALÁZS & KOVÁTSITS
adwokaci